

GAZZE ÖZGÜRLÜK FİLOSU KATILIMCILARI İÇİN BİLGİLENDİRME METNİ

İHH İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı öncülüğünde Gazze'ye insani yardım götürmek amacıyla yola çıkan ve sadece yardım gönüllüleri ile insani yardım malzemesi taşıyan Mavi Marmara, Gazze ve Defne-Y isimli gemiler, 31.05.2010 günü İsrail askerî güçlerinin hukuk dışı saldırı ve müdahalesiyle karşı karşıya kalmıştır. Gemilere silahlı ve fiilî saldırıda bulunulmuş, bu müdahale esnasında ve devam eden süreçte dokuz insani yardım gönüllüsü hayatını kaybetmiş, onlarca insan yaralanmış, katılımcılar hiçbir yasal dayanağı olmadan gözaltına alınmış, yaralı insanlara kelepçeler takılarak günlerce hücrelerde alıkonulmuş ve kendilerine kötü muamelede bulunulmuş, katılımcılara ait şahsi eşyalara el konulmuş ve gemilere çeşitli maddi zararlar verilmek suretiyle birçok haksız fiil gerçekleştirilmiştir.

31.05.2010 günü yapılan haksızlık ve hukuksuzlukların faillerinin cezalandırılması taleplerimizi içeren İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturulması yürütülmekte olan dosyamızda, tüm mağdurların ifadelerine başvurulmuş; şehit olan, yaralanan ve filoya katılan tüm arkadaşlarımızın adli tıp raporları alınmıştır. Gelineen noktada saldırının failleri hakkında yakalama kararları verilmesi ve 'ceza davaları' açılması beklenmektedir.

Mavi Marmara davasının uluslararası kurum, kuruluş ve mahkemeler nezdinde temsili ve hak arama mücadelesi de devam etmektedir. Hollanda'nın Lahey şehrinde kurulu bulunan Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICC)'ndeki suç duyuru dilekçemiz inceleme aşamasındayken ICC'nin başsavcısı değişmiştir. Başvurumuz hakkında yeni başsavcıyla görüşmek üzere avukatlarımız randevu talebinde bulunmuş olup başsavcıya en kısa sürede ziyarette bulunacaklardır.

Geçtiğimiz yıl Mayıs ayında tüm filo katılımcılarının adreslerine gönderilen Uluslararası Hukuki Süreç isimli raporda ayrıntılı olarak anlatıldığı gibi, avukatlarımızca Birleşmiş Milletler (BM) nezdinde de çeşitli girişimlerde bulunulmuştur ve süreçler takip edilmektedir. BM İnsan Hakları Konseyi A/HRC/RES/14/1 nolu kararla 2 Haziran 2010'da, İsrail güçlerinin Gazze'ye giden insani yardım filosuna 31 Mayıs 2010 tarihinde

gerçekleştirdiği saldırıdan doğan uluslararası insancıl hukuk ve insan hakları hukuku dâhil, uluslararası hukukun ihlalini araştırmak üzere bağımsız bir uluslararası keşif heyetinin görevlendirilmesine 14/1 sayılı karar ile karar vermiştir.

Oluşturulan heyet tarafından yapılan kapsamlı inceleme ve araştırmalarda, görgü şahitlerinin tanıklıkları, adli tıp raporları, Türkiye'deki tıp ve adli tıp personeli ile yapılan görüşmeler ile yazılı beyanlar, video kayıtları ve olaya ilişkin diğer fotoğrafik materyaller dâhil her türlü bilgi kaynağı değerlendirilmiştir. Heyet raporunu hazırlamış ve Konsey'de oylamaya sunmuştur.

Takibi ve gereğinin yapılması için 17.06.2011 tarihli oturumda yapılan oylamada Kabul: 36, Red: 1, Çekimser: 8 oy ile rapor kabul edilmiştir. BM İnsan Hakları Konseyi-Uluslararası Vaka İnceleme Heyetince 27.09.2010 tarihinde hazırlanan raporda saldırının ve yaşananların haksızlığı, 172 numaralı bölümde; *"Heyet şu değerlendirmeyi yapmaktadır; gerek Mavi Marmara'daki İsrail askerleri tarafından, gerekse helikopterler yoluyla uygulanan **güç gereksiz, orantısız, aşırı ve uygunsuzdur**. Ölümlerden ve yaralanmalardan kaçınmak mümkünken birçok sivil yolcu öldürülmüş ve yaralanmıştır. Adli tıp raporlarına ve balistik kanıtlarına göre, en azından altı ölümün **kanunsuz, keyfî ve yargısız infaz** olarak tanımlanabileceği görülmektedir. Hâl böyle olunca, İsrail kuvvetlerinin hareket tarzının, Uluslararası Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 6. ve 7. maddelerinde va'zedilen yaşama ve fiziksel bütünlük hakkını ihlal ettiği aşikârdır."* şeklinde ifade etmiştir.

Bunların yanında ayrıca avukatlarımız, şehitlerimizden Furkan DOĞAN için de vatandaşı olduğu ABD'de idari ve hukuki süreci başlatmışlardır. Filodaki diğer ülke vatandaşlarının kendi ülkelerinde yürüttükleri hukuki süreçlerde de avukatlarımız hem bireysel olarak filo katılımcılarına hem de kurumsal olarak o ülkelerin idari ve hukuki makamlarına bilgi-belge paylaşımıyla katkıda bulunmaktadırlar.

İsrail silahlı güçlerinin haksız ve hukuksuz saldırısı, mağdurlar adına hem cezai hem de hukuki haklar doğurmuştur. Yukarıda ifade edildiği üzere cezai olarak yapılan tahkikat İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kamu adına yürütülmektedir. Hukuki anlamdaki maddi ve manevi tazminata ilişkin haklar ise kayba uğrayan kişi tarafından şahsen talep edilmesi gereken haklardandır. Şehit yakınları, yaralanan arkadaşlarımız ve tüm diğer katılımcılar, uğramış oldukları maddi ve manevi tüm zarar

ve kayıplarının İsrail makamlarınca tazminini içeren maddi ve manevi tazminat davaları açma hakkına sahiptirler. Daha önce tüm katılımcılardan ve yakınlarından, ceza soruşturmasının yürütülmesi ve ulusal-uluslararası ceza davalarına katılmak için vekâletnameler alınmıştır. Bu vekâletlere binaen cezai yargılamalar toplu olarak tüm mağdurlar adına sürdürülmektedir.

Daha önce Ankara ve İstanbul' da yapılan toplantı ve bu bildirim amacını da tüm katılımcıları ve yakınlarını, Mavi Marmara olayının ikinci yılı öncesinde ceza davası ile ilgili süreç hakkında bilgilendirme ve hukuk davalarıyla ilgili karar sürecinin paylaşılmasıdır.

Şöyle ki, haksız fiilden doğan tazminat davalarında, *haksız fiil nedeniyle zarar gördüğü iddiasında olan kişi bu zararını ispatla yükümlü olup, oluşan zararlarının karşılanmasını isteme ve haksız fiilin yarattığı elem ve ıstırapın giderilmesi için manevi tazminat talep etme hakkına sahiptir.*

Bu davalar zarar görenin ikametgâhı Asliye Hukuk Mahkemelerinde açılabilir. Maddi zarara ilişkin talep, dava sırasında ıslah edilebilecekken, *manevi tazminat olarak istenen bedel sonradan değiştirilemez.* Bu nedenle manevi tazminat miktarı sonradan değiştirilmemek üzere dava dilekçesinde tam olarak belirtilmek zorundadır. Manevi tazminat miktarının yüksek belirlenmesi hâlinde davanın açılma anında istenecek peşin harç da yüksek olacaktır.

Ayrıca yeni "Hukuk Muhakemesi Kanunu" gereği gider avansları ve bilirkişi ücretleri de davanın açılması esnasında dava şartı olarak peşin yatırılmaktadır. Tüm bu bedeller, ancak adli yardım (*adli muzaheret*) talebinde bulunulması ve Mahkemenin talepte bulunanın adli yardıma ihtiyacı olduğuna kanaat getirmesi hâlinde ödenmeyebilir. Bu durumda, adli yardım isteminin reddi hâlinde yaralanan ve şehit olan arkadaşlarımız adına açılacak davalarda dava değerinin yaklaşık %4'ü, diğer katılımcılar adına açılacak davalarda ise dava değerinin yaklaşık %2'si harç olarak peşinen mahkeme veznesine yatırılmak zorunda kalacaktır.

Her kişinin olaydan etkilenmesi, maddi kaybı, kendisine uygulanan haksız fiilin niteliği farklı olması hasebiyle açılacak davalar da kişiye göre değişiklik gösterecektir. Bu sebeple her birey için kendi ikamet ettiği ilde, kendi koşullarına dayalı dava açılacağı

düşünüldüğünde, toplamda Türkiye'nin hemen her yerinde davalar açılması öngörülmektedir. Bu durum, mümkün olan her platformda İsrail'in haksızlığını ortaya koymak ve bunun Mahkeme kararları ile de tescillenmesi açısından son derece büyük önem arz etmektedir. Birbirinden bu kadar farklılık gösteren ve sembolik olarak açılmadığı varsayıldığında çok ciddi mahkeme masraflarına yol açabilecek çok sayıdaki davanın siz Mavi Marmara gönüllüleri tarafından şahsen takibi zaruret teşkil etmektedir. Bu noktada dava açma hakkının kullanılıp kullanılmayacağı kişisel bir hak olup mevcut süreçteki mali ve hukuki olarak karşılaşılabilecek sorunları da bildirmek üzere işbu tutanak düzenlenmiş ve sizlere gönderilmiştir. Dolayısıyla, yukarıda açıkladığımız hususlar çerçevesinde, dava açıp açmama konusunda bir karara varmanız ve ardından belirleyeceğiniz şahsi avukatlarınız vasıtasıyla bizimle irtibata geçmeniz gerekmektedir.

Gereğini, saygılarımızla bilgilerinize sunarız.

Elmadağ Hukuk Bürosu

Av. Ramazan ARITÜRK - Av. Cihat GÖKDEMİR

0212 465 88 65

Yıldırım Hukuk Bürosu

Av. Uğur YILDIRIM - Av. Burak TURAN

0212 466 34 20